

GN-113

17

100264

III Semester B.H.M./B.C.A. Examination, December - 2019
(CBSC) (F+R) (2015-16 and Onwards)

LANGUAGE SANSKRIT - III
Champu Ramayanam (Ayodhyakandam)
Grammar and Translation

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : (i) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.

(ii) Question Nos. **I, VI and VII** should be answered in **Sanskrit** only.

I. प्रश्नानां समीचीनम् उत्तरं लिखत।

10x1=10

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.
Select and write the **correct** answer.

1. शतमन्युसमानः कः ?

(अ) दशरथः (आ) लक्ष्मणः (इ) रामः (ई) भरतः

2. सुमन्त्रः कः ?

(अ) प्रधानसेवकः (आ) प्रधानाध्यक्षः (इ) प्रधानामात्यः (ई) प्रधानाचार्यः

3. दशरथस्य कति भार्याः आसन् ?

(अ) तिस्रः (आ) द्वे (इ) चतस्रः (ई) एका

4. त्रिजटाभिधानाय द्विजातये रामः किं धनं विततार ?

(अ) भूधनम् (आ) गोधनम् (इ) विद्याधनम् (ई) तपोधनम्

5. भोजराजस्य पिता कः ?

(अ) सिन्धुलः (आ) मातुलः (इ) मुञ्जः (ई) वत्सराजः

6. मुञ्जः कस्य पितृव्यः ?

(अ) अशोकस्य (आ) सिन्धुलस्य (इ) बिन्दुसारस्य (ई) भोजस्य

7. दशरथः कस्मिन् दिवसे रामस्य उत्तमाङ्गे मुकुटं विधातुम् इच्छति ?

(अ) आर्द्रे (आ) तिष्ये (इ) मृगशिरे (ई) आश्लेषे

8. भारतेन दशरथाय किं न प्रदेयम् ?

(अ) उदकम् (आ) तीर्थम् (इ) नैवापम् (ई) क्षीरम्

9. शीलवतीषु गण्या का न अभवत् ?

(अ) कैकेयी (आ) सीता (इ) लक्ष्मीः (ई) रमा

10. कैकेय्याः पिता कः ?

(अ) जनकः (आ) द्रुपदः (इ) केकयः (ई) अशोकः

P.T.O.

II. द्वयोः प्रश्नयोः प्रबन्धं लिखत।

2x10=20

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on **any two** of the following.

1. भोजस्य देश-काल-कृतिविषये प्रबन्धं लिखत।

ಭೋಜನ ದೇಶ-ಕಾಲ-ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the place, date and works of Bhoja.

2. रामस्य वनगमनकारणम्।

ರಾಮನ ವನಗಮನದ ಕಾರಣ.

The reason for Rama's exile.

3. कैकेय्याः आग्रहं विशदयत।

ಕೈಕೇಯಿಯ ಆಗ್ರಹವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Explain Kaikeyies Agraha.

III. (अ) द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं कृत्वा विवृणुत।

2x4=8

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any two** Shlokas.

1. देवे स्थितेऽपि तनयं तव रामभद्रं

लोकः स्वयं भजतु नाम किमत्र चित्रम्।

चन्द्रं विना तदुपलम्भनहेतुभूतं

क्षीरोदमाश्रयति किं तृषितश्चकोरः ॥

2. वत्सं कठोरहृदये! नयनाभिरामं

रामं विना न खलु तिष्ठति जीवितं मे।

धातुर्बलादुपयमस्त्वयि जातपूर्वः

कैकेयि! मामुपयमं नयतीति मन्ये ॥

3. वनभुवि तनुमात्रत्राणमाज्ञापितं मे

सकलभुवनभारः स्थापितो वत्समूर्ध्नि।

तदिह सुकरतायामावयोस्तर्कितायां

मयि पतति गरीयानम्ब! ते पक्षपातः ॥

4. कल्याणवादसुखितां सहसैव कान्तां

कान्तारचारकथया कलुषीचकार।

अम्भोदनादमुदितां विपिने मयूरीं

सन्त्रासयन्निव धनुर्ध्वनिना पुलिन्दः ॥

(आ) गद्यभागस्य अनुवादं कुरुत।

ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate the prose passage.

सैषा मन्थराभिधान-पिशाचिकाऽवेश-परवश-निजाशया पूर्व दण्डके वैजयन्तपुर-वास्तव्य-शम्बरासुर-सङ्गर-सङ्गत-वेदनापनोदनार्थमात्मने वितीर्ण वराय दशरथाय वरद्वयं न्यवेदयत्।

अथवा

वत्स, प्रतिश्रुतवरद्वयनिर्वहणे निपुणेतरस्तातस्ते सम्प्रति सानुशयस्तनयवात्सल्यात्सत्यव्यत्यासत्रासाच्च गाढमगाधे शोकसागरे निमज्जतीति। वरद्वयं तावत् तव मुनिवृत्त्यैव वने वर्तनमवनेरवनं भरतस्येति।

IV. द्वयोः ससन्दर्भं विवृणुत।

2x4=8

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Annotate **any two** of the following.

1. हृदयमदयं मन्थरा निर्ममन्थ।
2. प्रक्षाल्य चक्षुरिव वीक्षितुमादरेण।
3. प्रथममेव पित्रा प्रदत्ता ननु पृथ्वी।
4. लङ्कां विना राक्षसराज्यलक्ष्मीः।

V. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत।

2x2½=5

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two**.

- (1) कैकेयी
- (2) विश्वगुणादर्शचम्पू
- (3) मैथिली
- (4) सुमन्त्रः

VI. (अ) पञ्चानां वाक्यानां दोषान् परिहरत।

5x1=5

- (1) सीता विद्यालयं गच्छामि।
- (2) शिवं नमः।
- (3) छात्राः विद्यालयं गच्छति।
- (4) माता पुत्रस्य सह गच्छति।
- (5) इन्द्रस्य स्वाहा।
- (6) कैकेयी दशरथम् उपयमं नयामि।
- (7) अध्यापिका संस्कृतं पाठयसि।
- (8) वयं चलनचित्रं पश्यामि।

P.T.O.

(आ) पदानि उपयुज्य वाक्यानि रचयत (पञ्चानामेव)

5x1=5

- (1) अद्य
- (2) बालकः
- (3) अस्ति
- (4) ग्रामः
- (5) गच्छामि
- (6) कारागृहम्
- (7) पूजा
- (8) मोक्षः

VII. संस्कृतभाषया अनुवादं कुरुत।

1x5=5

राज अशोकनु मगधराजनानाद चन्द्रगुप्तन मೊಮ್ಮुग. ಪಾಟಲೀಪುತ್ರ ಅವನ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ಅಶೋಕನು ಕಳಿಂಗರಾಜನ ಜೊತೆಗೆ ಯುದ್ಧ ಆರಂಭಿಸಿದನು. ಯುದ್ಧಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಆಕ್ರಂದನದಿಂದ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾಯಿತು. ಅವನು ದಯಾಮಯನಾಗಿ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು.

King Ashoka was the grandson of Chandragupta, the king of Magadha. His capital was Pataliputra. Once king Ashoka waged war with the Kalinga army. After seeing the pain of the people in the battle field his mind transformed. Filled with compassion he accepted Buddhism.

- o O o -